Blink Wereld vakgericht en burgerschap

In dit document vind je per groep een overzicht van de burgerschapsdoelen die aan bod komen in de thema's van Blink Wereld - vakgericht:

- Groep 1-2
- Groep 3
- Groep 4
- Groep 5
- Groep 6
- Groep 7
- Groep 8
- Projectthema's
- Specials

Nieuwe concept kerndoelen burgerschap

Wij houden de ontwikkeling rondom de kerndoelen nauwlettend in de gaten en zorgen ervoor dat ons lesmateriaal altijd aansluit bij de actuele doelen. In onderstaand overzicht zie je hoe de thema's van Blink Wereld aansluiten bij de nieuwe concept kerndoelen voor Burgerschap.

Meer weten?

Op onze website lees je meer over onze visie op burgerschap en hoe burgerschap aan bod komt in Blink Wereld.
Zoek je aanvullende informatie over hoe je burgerschapsonderwijs stevig kunt integreren in jouw school? Neem dan contact op met Onderwijssupport.

Groep 1-2 pakket A

Thema	Concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
Thema 1: Fantastische aarde	• Kerndoel 4: Maatschappelijke betrokkenheid	In dit thema ontdekken de kinderen als echte ontdekkingsreizigers de aarde. Ze bekijken en bespreken verschillende elementen van de aarde. Ook leren ze de verschillen in landschappen en **omgevingen** die door mensen zijn ingericht te herkennen. Ze verwonderen zich over de grote **diversiteit** aan planten en dieren en worden zich bewust dat de mens **invloed** heeft op de **natuurlijke omgeving**
Thema 2: Onze buurt	• Kerndoel 2: Diversiteit • Kerndoel 4: Maatschappelijke betrokkenheid	In dit thema gaan de kinderen op ontdekkingstocht door de buurt. Ze leren over de bijzondere dingen die ze tegenkomen in de **natuur**. Ze leren dat er overal groen te vinden is in de buurt, dat er veel verschillende dieren zijn en dat er verschillende mensen wonen en werken. Ze leren nadenken over de **inrichting** van hun eigen **leefomgeving** en leren hierbij **rekening** te **houden met anderen**.
Thema 3: Een eigen huis	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema leren kinderen over verschillende soorten huizen en denken ze na over wat een huis een **thuis** maakt. Ze leren hun eigen **woonsituatie** verkennen en denken na over wat ze zelf fijn vinden aan hun huis. Ze leren hun eigen **woon- en leefsituatie** te **vergelijken** met die van kinderen uit hun klas en andere mensen. Ze verkennen het belang van **leefregels** en **afspraken** op straat.
Thema 4: Het maaklab	• Kerndoel 4: Maatschappelijke betrokkenheid	In dit thema **onderzoeken** en **ontdekken** de kinderen van alles over apparaten, kettingreacties, uitvindingen en leren ze hoe je zelf dingen maakt. Ze leren verschillende **uitvindingen** in het dagelijks leven te herkennen en denken na over hoe ze met een **eigen uitvinding** een **probleem** kunnen oplossen.
Thema 5: Op bezoek bij …	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema brengen de kinderen een bezoek aan kinderen uit verschillende **culturen**. Ze maken kennis met **verschillen** en **overeenkomsten** tussen mensen en leren over verschillende **woon- en leefsituaties, relatievormen,** (eet)**gewoontes** en **rituelen.** Ze ervaren dat er in de klas ook verschillen en overeenkomsten zijn tussen kinderen.

Groep 1-2 pakket B

Thema	Concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
Thema 1: Jouw gekke lijf	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema leren de kinderen over hun lijf. Ze leren de **fysieke kenmerken** van zichzelf te benoemen en te vergelijken met de fysieke kenmerken van een ander. Ze leren dat ieder **lichaam verschillend** is. Ook leren ze deze verschillen te **benoemen**.
Thema 2: Het dierenmysterie	• Kerndoel 4: Maatschappelijke betrokkenheid	In dit thema gaan de kinderen op ontdekkingstocht door de buurt. Ze leren over de bijzondere dingen die ze tegenkomen in de **natuur**. Ze leren dat er overal groen te vinden is in de buurt, dat er veel verschillende dieren zijn en dat er verschillende mensen wonen en werken. Ze leren nadenken over de **inrichting** van hun eigen **leefomgeving** en leren hierbij **rekening** te **houden met anderen**.
Thema 3: Levende verhalen	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema ontdekken de kinderen dat je niet alleen met je stem iets kunt vertellen, maar dat je je hele lijf kunt gebruiken om een verhaal te vertellen. Ze worden zich **bewust** van hun **eigen lijf** en leren hoe ze hun lijf kunnen gebruiken om **emoties uit te drukken**. Ze leren over verschillende fysieke kenmerken en leren deze **vergelijken** met een ander. Ze ontdekken dat een gezicht kan **vertellen hoe je je voelt**. Ook leren ze dat er verschillende manieren zijn om te communiceren.
Thema 4: Wereldschatten	• Kerndoel 4: Maatschappelijke betrokkenheid	In dit thema worden de kinderen schatzoekers. Ze ontdekken dat overal om ons heen schatten te vinden zijn en dat ook de **natuur** veel schatten te bieden heeft. Ze leren dat ze voorzichtig om moeten gaan met deze schatten en leren **zorgdragen voor de natuur**.
Thema 5: Seizoenen op stelten	• Maatschappelijk verantwoord handelen Kerndoel 4	In dit thema worden de kinderen ‘kleine boswachters’ en ontdekken ze van alles over de vier seizoenen: de lente, de zomer, de herfst en de winter. Ze onderzoeken wat ze in de verschillende seizoenen tegenkomen in leren zo **respectvol** om te gaan met de **natuur**.

Groep 3

Thema	Concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
Thema 1: Mijn geschiedenis	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema ontdekken de kinderen meer over hun **eigen leven** en het verschil tussen het leven vroeger en nu. Ze leren over **zichzelf** en ze leren woorden te geven aan wat ze **denken**, **doen**, **willen** en **willen worden**. Ze leren benoemen wat ze al kunnen en wat nog niet. Ook leren de kinderen **belangstelling** te hebben in elkaar. Ze leren over de **verschillen** tussen mensen en dat voorkeuren, uiterlijk, interesses en vriendschappen in de loop der tijd kunnen veranderen.
Thema 2: Op wereldreis	• Kerndoel 6: Maatschappelijke vraagstukken	In dit thema gaan de kinderen op ontdekkingsreis. Ze leren over verschillende **klimaten** en leren over de **gevolgen** hiervan voor de **leefomstandigheden** van **mensen**, **dieren** en **planten**. Ook leren ze over hun eigen leefomgeving en kunnen ze benoemen en delen wat leuk is aan hun **eigen buurt**.
Thema 3: Beestjes in de buurt	• Kerndoel 6: Maatschappelijke vraagstukken	In dit thema leren de kinderen meer over de **omgeving** om hen heen. Ze leren over **dieren** in de **natuur** aan de hand van sporen en over verschillende beestjes die leven in hun leefomgeving. Ze ontdekken we veel kunnen leren van beestjes door hen te **observeren en onderzoeken**. De kinderen leren dat het belangrijk is om **zorg te dragen** voor de natuur en onderzoeken hoe zij zelf een geschikte leefomgeving kunnen maken voor kleine beestjes.

Groep 4

Thema	Burgerschapsdomein(en) / concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
Thema 1: Oer-lang geleden	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema maken de kinderen kennis met een wereld waarin er nog geen mensen bestonden en ze denken na over het leven in die tijd. Ze leren dat je door **onderzoek** te doen meer te weten kunt komen over **vraagstukken** van vroeger en nu. Ze leren over leven in de ijstijd en leren zich **inleven** in verschillende mensen, in verschillende tijden.
Thema 2: Honderden huizen	• • Kerndoel 4: Maatschappelijke betrokkenheid	In dit thema maken de kinderen kennis met de verschillende stadia die doorlopen worden bij het bouwen van een huis. Ze leren verschillende toepassingen van **technologie** in het dagelijks leven te herkennen. Ze leren nadenken over wat ze belangrijk vinden aan hun **eigen woon**- en **leefomgeving** en wat anderen belangrijk vinden.
Thema 3: Op ruimtereis!	• Kerndoel 6: Maatschappelijke vraagstukken	In dit thema krijgen de kinderen het inzicht dat wij, mensen op aarde, deel uitmaken van de ruimte. De kinderen leren over de invloed van **technologie** op henzelf en hun eigen leefomgeving. Ze verkennen de veranderingen die zij door **technologische ontwikkelingen** zelf teweeg kunnen brengen in hun eigen **leefomgeving**, nu en straks.
Thema 4: Kijken naar vroeger	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema worden de kinderen zich ervan bewust dat je de geschiedenis overal om je heen kunt zien, horen en vinden. En dat de geschiedenis niet alleen over Nederland gaat, maar ook over allerlei andere plekken in de wereld. Ze leren over de **cultuur** en **gewoontes** van het oude Egypte en leren zich **inleven in anderen**.
Thema 5: De wereld rond	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema leren de kinderen over verschillende **culturen**, **tradities** en **gewoontes** aan de hand van eetgewoontes, begroetingen en spelletjes uit verschillende **werelddelen**. Ze leren hun eigen gewoontes en rituelen te **vergelijken** met die van een ander. En ze doen zelf een onderzoek naar een voorwerp uit een ander land.
Thema 6: Slimme uitvindingen	• Kerndoel 6: Maatschappelijke vraagstukken	In dit thema leren de kinderen verschillende toepassingen van technologie in het dagelijks leven te herkennen. Ze leren over de **invloed** van **technologie** op henzelf en op hun eigen **leefomgeving**. Ook verkennen de kinderen de veranderingen die zij door **technologische ontwikkelingen** zelf teweeg kunnen brengen, nu en straks.

Groep 5 Geschiedenis

Thema	Burgerschapsdomein(en) / concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
Thema 1: Jagers en boeren	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema kijken de kinderen naar de **verschillen** en **overeenkomsten** tussen het leven vroeger en nu. Ze **leven zich in** in prehistorische boeren en bouwen zelf een mini-hunebed.
Thema 2: Grieken en Romeinen	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema **leven** de kinderen **zich in** in de tijd van de Grieken en de Romeinen. Ze leren over het leven, de leefomgeving en **gewoontes** in die tijd en **vergelijken** dat met nu.
Thema 3: Monniken en ridders	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema leren de kinderen over het leven in de tijd van monniken en ridders. Ze leren over de **vrijheid** die boeren opgaven in ruil voor bescherming en over de **verschillen** tussen arm en rijk. En ze leren over **religieuze** en **levensbeschouwelijke** stromingen in die tijd.
Thema 4: Steden en staten	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema leren de kinderen over de verschillen tussen een stad en een dorp. Ook ontdekken ze wat de gevolgen hiervan kunnen zijn voor het leven van mensen. Ze leren over de conflicten van handelaren in de stad en hoe deze opgelost werden. En ze leren over **religieuze** en **levensbeschouwelijke** stromingen in die tijd.

Groep 5 Aardrijkskunde

Thema	Burgerschapsdomein(en) / concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
Thema 1: Handige plattegronden		In dit thema maken de leerlingen kennis met de atlas en met het lezen van kaarten en plattegronden. Ze worden zich bewust van hun eigen **leefomgeving**.
Thema 2: Ontdek Nederland		In dit thema gaan de kinderen op ontdekkingstocht door Nederland. Ze leren over **natuurgebieden**, **wateren** en **recreatiegebieden**. Ze leren over de diversiteit aan dieren in ons land. En ze denken na over welke voorzieningen zij belangrijk vinden binnen hun **eigen leefomgeving**.
Thema 3: Eet smakelijk	• Kerndoel 6: Maatschappelijke vraagstukken	In dit thema leren kinderen over waar ons eten en drinken vandaan komt. De kinderen leren dat de **natuur invloed** heeft op **akkerbouw** en **veeteelt** en dus op ons voedsel. Ze worden zich bewust van de **invloed** die de visserij heeft op **mens** en **natuur**. Ook ontdekken ze dat het niet vanzelfsprekend is dat er voldoende eten en drinken is. En ze denken na over hoe je hiermee om kunt gaan.
Thema 4: Wereldsupermarkt	• Kerndoel 4: Maatschappelijke betrokkenheid en 6	In dit thema ontdekken de kinderen waar ons eten vandaan komt. Ze leren dat **grondstoffen** voor **producten** vaak uit verre landen komen en ze ontdekken dat de **leefomstandigheden** in deze landen niet altijd goed zijn. Ze leren over het begrip **Fair Trade**. De kinderen leren over de soorten **afval** die ontstaat bij het maken en eten van chocolade en ze bedenken zelf manieren om op **verantwoorde wijze** om te gaan met afval.

Groep 5 Natuur en techniek

Thema	Burgerschapsdomein(en) / concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
Thema 1: De aarde is uniek		In dit thema leren kinderen over de **aarde**. Ze leren dat de aarde water, licht, warmte, zuurstof en een dampkring heeft en er daardoor planten, dieren en mensen op aarde kunnen **leven**. En ze leren hoe planten en dieren zich **aanpassen** aan hun **leefomgeving** om te **overleven**.
Thema 2: In weer en wind		In dit thema leren de kinderen over **weer** en **klimaat**. Ze leren dat de zon voor licht en warmte op aarde zorgt en dus heel belangrijk is voor het weer. Ze leren hoe seizoenen ontstaan en onderzoeken zelf hoe regen en wolken ontstaan. Ook leren ze de waterkringloop kennen. Ze leren over **extreme weersverschijnselen** als een tornado en leren hoe ze gegevens over temperatuur, bewolking, neerslag en wind kunnen gebruiken om het weer te voorspellen.
Thema 3: Het wonderlijke lichaam	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema leren de kinderen hoe alles in en aan ons **lichaam** met elkaar samenwerkt. Ze worden zich **bewust** van hun eigen lichaam en hoe je hier goed voor **zorgt**.
Thema 4: Handige techniek	• Kerndoel 6: Maatschappelijke vraagstukken	In dit thema leren kinderen de verschillende **toepassingen** van **technologie** in het dagelijks leven te herkennen en onderzoeken. Ze leren over de **invloed** van technologie op henzelf en op hun eigen **leefomgeving**. En ze verkennen de veranderingen die zij door technologische ontwikkelingen zelf teweeg kunnen brengen, nu en straks.

Groep 6 Geschiedenis

Thema	Burgerschapsdomein(en) / concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
Thema 1: Ontdekkers en hervormers	• Kerndoel 3: Democratische waarden	In dit thema leren de kinderen over **religieuze** en **levensbeschouwelijke** stromingen in de tijd van ontdekkers en hervormers. Ook leren ze over de conflicten die hierdoor ontstonden. Ze leren over macht en gezag en de opstand tegen machthebbers in de 16e eeuw. En ze leren over het **ontstaan** van **Nederland** en wie er over Nederland regeerde in de 16e eeuw.
Thema 2: Regenten en vorsten	• Kerndoel 2: Diversiteit en 5	In dit thema leren de kinderen over de bloei van de **handel** die de basis vormde voor **macht** en **welvaart** in de Gouden Eeuw. Ze ontdekken de **tegengestelde belangen** die mensen hadden in die tijd en leren hier hun **mening** over vormen. En ze leren over de **verschillen** tussen **arm** en **rijk**.
Thema 3: Pruiken en revoluties	• Kerndoel 2: Diversiteit en 5	In dit thema ontdekken de kinderen hoe (welgestelde) mensen leefden in de 18e eeuw en hoe dat **verschillend** was tussen **arm** en **rijk**. Ze leren wat een **revolutie** is en hoe die kan ontstaan. Ze leven zich in in het leven van 18e-eeuwse burgers en leren hoe je je **ontevredenheid** door middel van **protest** kunt uiten. En ze leren over de handel in **tot slaaf gemaakten**, verplaatsen zich in hun situatie en leren over de afschaffing van de slavernij.
Thema 4: Burgers en stoommachines	• Kerndoel 2: Diversiteit en 3	In dit thema leren kinderen over nieuwe uitvindingen, de opkomst van (stoom)machines en hoe dit onze levens veranderde. Ze leren over de **woon**- en **werkomstandigheden** van mensen in die tijd. Ook leven ze zich in en **vergelijken** ze hun **leven** met het leven van kinderen en bekende personen uit die tijd. En ze leren over (de totstandkoming en handhaving van) **regels** en **wetten** in Nederland: de **Grondwet**, het Kinderwetje van Van Houten, de leerplichtwet en de woningwet.

Groep 6 Aardrijkskunde

Thema	Burgerschapsdomein(en) / concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
Thema 1: Scheuren in de aarde	• Kerndoel 6: Maatschappelijke vraagstukken	In dit thema leren de kinderen over verschillende **landschappen**. Ze ontdekken dat de aarde voortdurend verandert als gevolg van bewegende aardplaten. Ze leren over welke **gevolgen** en gevaren **aardbevingen** en **vulkaanuitbarstingen** met zich meebrengen voor **natuur** en **mens**. De kinderen voorspellen hoe de aarde er over 250 miljoen jaar uit zal zien.
Thema 2: Dreiging van water	• Kerndoel 6: Maatschappelijke vraagstukken	In dit thema leren de kinderen over water in Nederland. Ze ontdekken dat ons land voor een groot gedeelte onder de zeespiegel ligt en dat delen van Nederland kunnen **overstromen** door zee- of rivierwater. Ze leren over de **maatregelen** die we hebben genomen om bedreigde gebieden bewoonbaar te houden. Ze ontdekken dat niet alleen ons land, maar ook veel andere landen ter **wereld** te maken hebben met overstromingen. Ze ontwerpen zelf een waterkering die moet helpen tegen zo'n overstroming.
Thema 3: Altijd onderweg	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema leren de kinderen over waar **mensen wonen** en **werken** en waarom ze reizen. Ze ontdekken hoe hun **leefomgeving** eruitziet en dat je aan de hand van geluiden iets kunt zeggen over je leefomgeving. Ze leren dat de plaats waar we wonen wordt bepaald door een groot aantal factoren: **geboorteplaats** en **economische**, **politieke** of **veiligheidsoverwegingen**. En ze onderzoeken hoe het leven in de **toekomst** zal zijn.
Thema 4: Kijk op de wereld	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema leren de kinderen over de verschillende werelddelen en de mensen die daar wonen. Ze leren wat **cultuur** is, ontdekken dat er verschillende culturen zijn en leren wat een **multiculturele samenleving** is. Ze leren over verschillende **gewoontes** en **tradities** in Nederland en **vergelijken** die met andere landen in de wereld. En ze leren over de **overeenkomsten** en verschillen tussen mensen in de wereld.

Groep 6 Natuur en techniek

Thema	Burgerschapsdomein(en) / concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
Thema 1: De kringloop van het leven	• Kerndoel 4: Maatschappelijke betrokkenheid	In dit thema leren de kinderen dat alles in de **natuur** met elkaar samenhangt. Ze leren wat de **gevolgen** zijn voor de voedselketen en het voedselweb als dieren **uitsterven**. Ook leren ze dat schimmels belangrijk zijn voor ons **ecosysteem**. En ze onderzoeken hoe zij zelf een geschikte **leefomgeving** kunnen maken voor verschillende dieren.
Thema 2: Wonderlijke natuurverschijnselen		In dit thema leren kinderen over **natuurkundige verschijnselen**. Ze leren dat ze door te **onderzoeken** meer te weten kunnen komen over verschillende natuurkundige verschijnselen en dat we zo de wereld om ons heen steeds beter **begrijpen**. Ze doen zelf **proefjes** om warmte, geluid, statische elektriciteit en lucht te ervaren.
Thema 3: De limonadefabriek	• Kerndoel 5: Democratische betrokkenheid	In dit thema leren kinderen hoe producten worden gemaakt binnen een **productieketen**. Ze leren over de gevolgen van industrie en productie voor de **natuur**. Ze leren hoe je met de **ecologische voetafdruk** inzichtelijk kunt maken hoe zwaar de aarde wordt belast met het maken van een bepaald product.
Thema 4: Bruikbare uitvindingen	• Kerndoel 6: Maatschappelijke vraagstukken	In dit thema leren kinderen over de vorm en functie van apparaten en voorwerpen. Ze leren dat nieuwe **uitvindingen** ervoor zorgen dat technische producten zich blijven ontwikkelen. Ze leren wat **groene energiebronnen** zijn, hoe deze werken en hoe deze worden toegepast. Ze onderzoeken de groene energiebronnen zon, wind en water en ontdekken de voor- en nadelen van deze energiebronnen.

Groep 7 Geschiedenis

Thema	Burgerschapsdomein(en) / concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
Thema 1: De Eerste Wereldoorlog	• Kerndoel 3: Democratische waarden	In dit thema leren de kinderen over de **Eerste Wereldoorlog** en dat **nationalisme** en de Industriële Revolutie hieraan ten grondslag lagen. Ze denken na over welke zaken een oorlog kunnen veroorzaken en over **conflictsituaties** tussen verschillende landen. Ze **leven zich in** in het leven van een soldaat en een Duitser in die tijd.
Thema 2: De Tweede Wereldoorlog	• Kerndoel 2: Diversiteit en 3	In dit thema leren de kinderen over de **Tweede Wereldoorlog** en het ontstaan hiervan. Ze ontdekken hoe het was om te leven in tijden van **bezetting** en ze bedenken wat zij zelf zouden doen om te **overleven**. Ze leren over het leven van **Anne Frank** en het leven van andere **Joodse** kinderen in de Tweede Wereldoorlog. Ze leren over **opstand** en **verzet** en kijken naar de **overeenkomsten** en **verschillen** tussen de oorlog in Nederlands-Indië en Nederland.
Thema 3: Nederland in opbouw	• Kerndoel 2: Diversiteit en 3	In dit thema leren de kinderen over de **wederopbouw**. Ze **leven zich** in in het leven van kinderen in die tijd. Ze ontdekken waarom mensen **emigreerden**, hoe Nederland er weer bovenop kwam en ze leren over het ontstaan van de **verzorgingsstaat**. En ze leren over de verzuiling van Nederland, het ontstaan van **verschillende culturen** en wat dit betekende.
Thema 4: De wereld in twee blokken	• Kerndoel 3: Democratische waarden en 5	In dit thema leren de kinderen over verdeeldheid in Europa ten tijden van de Koude Oorlog. Ze leren over toenemende welvaart, vrijheid en aandacht voor gelijkheid in die periode en over de spanningen en protesten die dit met zich meebracht. Ze leren over de basiswaarden van **vrijheid**, **gelijkheid** en **solidariteit** van de **democratische rechtstaat** en denken na over wat zij zelf belangrijk vinden.

Groep 7 Aardrijkskunde

Thema	Burgerschapsdomein(en) / concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
Thema 1: Krachten der aarde	• Kerndoel 4: Maatschappelijke betrokkenheid en 6	In dit thema leren kinderen over de **veranderingen** in de **natuur** door de tijd. Ze ontdekken dat ons landschap vroeger veranderde door de natuur, maar dat nu vaak de **mens verantwoordelijk** is voor veranderingen in ons landschap. Ze leren over de redenen om landschap te veranderen: voor landbouw, de natuur, de economie, woonruimte en veiligheid. Ze leren dat er bij verandering van landschap door de mens verschillende **belangen** spelen. Ze kijken en luisteren naar deze verschillende belangen en denken na over wat zij zelf **belangrijk** vinden aan hun **leefomgeving**.
Thema 2: Klimaatkwesties	• Kerndoel 4: Maatschappelijke betrokkenheid en 6	In dit thema leren kinderen over weer en klimaat. Ze ontdekken dat **klimaatzones** door verschillende **invloeden** worden bepaald en leren over de verschillende kenmerken van klimaatzones. Ze leren wat **broeikasgassen** zijn, wat hier de voor- en nadelen van zijn en dat de mens zorgt voor een versterkt broeikaseffect. Ze leren over oorzaken en gevolgen van de **opwarming** van de **aarde** en bedenken zelf **oplossingen** om de opwarming van de waarde te verminderen.
Thema 3: Samen sterk	• Kerndoel 3: Democratische waarden	In dit thema leren de kinderen over **Europa** en de **Europese Unie**. Ze leren welke landen deelnemen aan de EU en leren iets over de **cultuur**, taal en **gewoonten** van elke lidstaat. Ze leren over de **totstandkoming** en handhaving van **regels** in Europa en hoe de **EU** samenwerkt om problemen op te lossen. Ze denken na over hoe **conflicten** ontstaan en ze ontdekken dat er **regels** nodig zijn voor een goede samenwerking. Ze leren hoe **besluiten** in de EU worden genomen. Ook leren ze dat niet alle besluiten van de EU voor iedereen dezelfde betekenis hebben. Ze kunnen de gevolgen hiervan onder woorden brengen. En ze leren over de voorwaarden waaraan lidstaten moeten voldoen om toe te treden tot de EU.
Thema 4: Wereldwijd verbonden	• Kerndoel 6: Maatschappelijke vraagstukken	In dit thema leren de kinderen over **globalisering**. Ze ontdekken dat ze vaak gebruik maken van goederen en diensten uit andere delen van de **wereld**. Ze leren dat er een wederzijdse **afhankelijkheid** bestaat tussen **consumenten** (hier) en **producten** (daar). Ze denken na over de **gevolgen** van globalisering en leren enkele risico's van schaalvergroting voor **mens** en **milieu** kennen. Ze denken na over de **keuzes** die zij daar zelf in hebben.

Groep 7 Natuur en techniek

Thema	Burgerschapsdomein(en) / concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
Thema 1: Puur natuur	•	In dit thema leren de kinderen over het verschil tussen **leven** en **dood**. Ze leren over verschillende kenmerken van planten en dieren.
Thema 2: Het proefjeslab	•	In dit thema leren kinderen over **natuurkundige verschijnselen**. Ze leren dat ze door te **onderzoeken** meer te weten kunnen komen over verschillende natuurkundige verschijnselen en dat we zo de wereld om ons heen steeds beter **begrijpen.** Ze leren wat het belang is van natuurkundige verschijnselen en doen onderzoek naar licht, kleur, elektriciteit en de verschijningsvorm van stoffen.
Thema 3: Seks enzo		In dit thema leren de kinderen over het proces van voortplanting bij planten en dieren.
Thema 4: Lekker stevig	• Kerndoel 6: Maatschappelijke vraagstukken	In dit thema leren de kinderen over bouwen, ontwerpen, constructie, verbindingen en krachten. Ze leren verschillende toepassingen van **technologie** in het dagelijks leven te herkennen. Ze verkennen de veranderingen die zij door **technologische ontwikkelingen** zelf teweeg kunnen brengen, nu en straks. En ze leren hoe ze technische inzichten kunnen gebruiken om **problemen op te lossen**.

Groep 8 Geschiedenis

Thema	Burgerschapsdomein(en) / concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
Thema 1: Geschiedenis als theater	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema kruipen de kinderen in de huid van verschillende mensen door de eeuwen heen. Ze leren zich **inleven** in de situatie en levens van **anderen** en deze te **vergelijken** met die van zichzelf. Ze leren **emoties** bij zichzelf en bij anderen te herkennen én benoemen.
Thema 2: Eigenwijze burgers	• Kerndoel 3: Democratische waarden	In dit thema leren de kinderen over **rechten** en **rechtvaardigheid**. Ze leren over **macht** en **gezag** en hoe Hitler zich ontwikkelde tot **dictator**. Ze leren wat eerlijke rechtspraak is. Ook leren ze over de **grondwetswijziging** van 1848 en de **democratische rechtstaat** zoals wij die nu kennen. Ze leren over **ongelijkheid** en **discriminatie** en hoe ze hiermee om kunnen gaan. En de kinderen gaan stemmen voor hun eigen fictieve wet.
Thema 3: Eeuwige portretten		In dit thema leren de kinderen meer over de verschillende tijdvakken en kenmerkende aspecten aan de hand van afbeeldingen. Ze leren over **machtshebbers** door de tijd heen en zoeken uit hoe je **macht** aantoont. Ze kijken naar **uiterlijke kenmerken** en leren die met elkaar vergelijken. Ook leren ze hoe **schoonheidsidealen** veranderen door de tijd heen.
Thema 4: Wondere wereld	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema leren de kinderen om vanuit een ander **perspectief** naar de geschiedenis te kijken. Ze leren over de **wereldgeschiedenis** en ze **leven zich in** in belangrijke personen in de tijd.

Groep 8 Aardrijkskunde

Thema	Burgerschapsdomein(en) / concept kerndoel(en))	Burgerschapsdoelen
Thema 1: Zoom in op Afrika	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema leren de kinderen over de **diversiteit** in Afrikaanse **landschappen** en **klimaten**. Ze leren dat verschillen in klimaat ook verschillen in landschappen veroorzaken. Ze leren over de diversiteit van dieren in Afrika. Ze leren over de **verschillen** tussen arm en rijk en onderzoeken hoe rijkdom verdeeld wordt. Ze leren over Afrikaanse **bevolkingsgroepen** en hun **cultuur**. En de kinderen leren dat door verandering van **leefomstandigheden** ook de cultuur verandert.
Thema 2: Amerika, land of hope and dreams	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema leren de kinderen over Amerika en de Verenigde Staten in het bijzonder. Ze leren over de motieven van **migratie** en ze kunnen deze motieven vroeger en nu **vergelijken**. Ze leren hoe de geschiedenis van een volk invloed heeft op de **cultuur** in een land. Ze leren over **natuurverschijnselen** in Amerika en door welke klimatologische omstandigheden deze worden veroorzaakt. En ze leren over de **demografische**, **economische** en **sociale** aspecten van de neergang van een grote stad
Thema 3: Soaps en samba in Zuid-Amerika	• Kerndoel 2: Diversiteit en 3	In dit thema leren de kinderen over de verschillende **culturen** en de **koloniale geschiedenis** van Zuid-Amerika. Ze onderzoeken de **verschillen** in gebruik van het tropisch regenwoud en de **gevolgen** daarvan voor **mens** en **natuur**. Ze leren over de **ongelijkheid** tussen arm en rijk. Ook leren de kinderen over de factoren die deze ongelijkheid veroorzaken en wat daarvan de **gevolgen** zijn.
Thema 4: Kleurrijk Azië	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema leren de kinderen over Azië. Ze leren over de **cultuur**, **religie**, **economie** en **klimaten** van India. Ze leren over het **hindoeïsme** en vergelijken het **Holifeest** met het **Paasfeest** zoals wij dat kennen. Ze maken zelf een tentoonstelling en ontdekken daarmee wat nodig is om bezoekers iets van de **cultuur** van een ander land te laten ervaren en beleven.

Groep 8 Natuur en techniek

Thema	Burgerschapsdomein(en) / concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
Thema 1: Extreme natuur	• Kerndoel 6: Maatschappelijke vraagstukken	In dit thema leren de kinderen over kringlopen, aanpassingen en voortplanting. Ze leren hoe planten, dieren en mensen door de tijd heen veranderen of zich aanpassen aan hun **omgeving**. En ze leren wat de **gevolgen** zijn voor de voedselketen en het voedselweb als dieren **uitsterven.**
Thema 2: Slimme sporters	•	In dit thema leren de kinderen hoe alles in en aan ons **lichaam** met elkaar samenwerkt. Ze worden zich **bewust** van hun eigen lichaam en hun eigen **unieke kenmerken**. Ze leren hoe je je lichaam sterker kunt maken en hoe je goed **zorg draagt** voor je lichaam.
Thema 3: Waanzinnige experimenten	•	In dit thema leren kinderen over **natuurkundige verschijnselen**. Ze leren dat ze door te **onderzoeken** meer te weten kunnen komen over verschillende natuurkundige verschijnselen en dat we zo de wereld om ons heen steeds beter **begrijpen.** Ze experimenteren zelf met natuurkundige verschijnselen: (statische) elektriciteit, warmte, geluid, magnetisme, licht en kleur.
Thema 4: Flitsend design	•	In dit thema leren kinderen hoe producten worden gemaakt binnen een **productieketen**.

Projectthema's

Thema	Burgerschapsdomein(en) / concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
De verhalenkoffer '40-'45 *Groep 5 t/m 8*	• Kerndoel 3: Democratische waarden	In dit thema onderzoeken de kinderen het leven van onbekende slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. Ze leren over **oorlog** en **vrede** en denken na over wat vrijheid betekent. Ze **leven zich in** in het leven van een van de slachtoffers en schrijven een verhaal over deze persoon.
Smart Life *Groep 5 t/m 8*	• Kerndoel 4: Maatschappelijke betrokkenheid en 6	In dit thema leren de kinderen hoe hun leven slimmer kan worden met behulp van **technologie**. Ze leren verschillende toepassingen van technologie in het dagelijks leven en in de samenleving **herkennen** en **onderzoeken**. Ze leren wat de **invloed** van technologie is op henzelf en hun leefomgeving. Ook leren de kinderen welke veranderingen zij door technologische ontwikkelingen zelf teweeg kunnen brengen, nu en straks.
T.rex onderzoekslab *Groep 5 t/m 8*	•	In dit thema leren kinderen nadenken over de vragen die ze kunnen stellen naar aanleiding van de vondst van de T. rex en de verklaringen die er kunnen zijn. Ze leren dat ze door te **onderzoeken** meer te weten kunnen komen.
Kijkje in de toekomst *Groep 5 t/m 8*	• Kerndoel 4: Maatschappelijke betrokkenheid	In dit thema denken de kinderen met een grote wegenbouwer na over de toekomst van het vervoer. Ze leren wat ze belangrijk vinden aan hun eigen **leefomgeving** en denken na over de **inrichting** hiervan, nu en straks.
Kinderverkiezingen *Groep 5 t/m 8*	• Kerndoel 3: Democratische waarden en 5	In dit thema nemen kinderen zelf deel aan de verkiezingen. Ze leren over **democratie** en de werking van het **politieke bestel**. Ze denken na over wat ze belangrijk vinden en leren hun **standpunt** in te nemen en deze te onderbouwen. Ze leren om, in de context van de klas, anderen van hun mening te **overtuigen** en te luisteren naar de mening en standpunten van anderen. Zo ontdekken ze dat mensen verschillend over onderwerpen kunnen denken, dat die verschillen soms wel en soms niet overbrugd kunnen worden en dat dit niet tot een **conflict** hoeft te leiden. Tot slot gaan de kinderen zelf stemmen op hun favoriete partij.

Specials

Thema	Burgerschapsdomein(en) / concept kerndoel(en)	Burgerschapsdoelen
Verhalen achter de voordeur *Groep 4 t/m 8*	• Kerndoel 2: Diversiteit	In deze les leren de kinderen dat 'thuis' voor iedereen iets anders betekent. Ze leren over de eigen **gezinssituatie** en **thuisculturen** en die van anderen. Ze leren de **overeenkomsten** en **verschillen** tussen mensen te herkennen, benoemen en in aanzet te verklaren.
Je bent wie je wilt zijn *Groep 5 t/m 8*	• Kerndoel 2: Diversiteit	In dit thema maken de kinderen kennis met Wereldkinderen. Ze denken na over **wie zij zelf zijn** en wat ze willen. Ze leren verschillende aspecten waardoor hun **identiteit** mede gevormd is bewust waar te nemen.
Oorlog in Oekraïne *Groep 5 t/m 8*	• Kerndoel 3: Democratische waarden	In deze les leren de kinderen over **oorlog** en **vrede**. Ze duiken in de geschiedenis van Rusland en Oekraïne om te onderzoeken of daar een verklaring ligt voor de actuele gebeurtenissen.
Valentijnspecial *Groep 5 t/m 8*	• Kerndoel 2: Diversiteit	In deze les leren de kinderen over **vriendschap** en **verliefdheid.**
Black Lives Matter *Groep 7 en 8*	• Kerndoel 2: Diversiteit en 3	In deze les bekijken en onderzoeken de kinderen de levens van Dorothy Counts, Mae Jemison en Tyler Mitchell. Ze leren over **grondrechten** en **mensenrechten** en de basiswaarden van vrijheid, gelijkheid en solidariteit. Ze leren over de ongelijkheid tussen zwarte en witte mensen en het **slavernijverleden**. En ze leren voorbeelden van uitsluiting, onrechtvaardigheid, **discriminatie** en ongelijke behandeling te herkennen en benoemen.
Ontluikende liefde *Groep 7 en 8*	• Kerndoel 2: Diversiteit	Deze les gaat over **diversiteit**. De kinderen leren over **seksualiteit**, verschillende **seksuele oriëntaties** en expressies van **gender**. Ze leren overeenkomsten en verschillen tussen mensen te herkennen, benoemen en in aanzet te verklaren.
Het verhaal van Nederland *Groep 8*	• Kerndoel 3: Democratische waarden	In dit thema onderzoeken de kinderen de Nederlandse geschiedenis aan de hand van de serie *Het verhaal van Nederland*. De kinderen leren over **oorlog** en **vrede**, over de basiswaarden van **vrijheid**, **gelijkheid** en **solidariteit** en over de totstandkoming en handhaving van regels in Nederland.